

OBSAH

1. ÚVOD DO STUDIA GEOGRAFIE (J. Demek)	5
2. Definice a objekt geografie (J. Demek)	6
2.1. Co je geografie	6
2.2. Geosféry planety Země	7
2.3. Objekt geografie	11
3. Krajinná sféra jako objekt geografie (J. Demek)	14
3.1. Složení krajinné sféry	14
3.2. Krajinná sféra jako historická kategorie	19
3.3. Prostorové rozrůznění krajinné sféry	19
3.4. Prostorová struktura krajinné sféry	20
3.5. Krajinná sféra jako systém	27
3.6. Vzdávající složitost objektu geografie	28
3.7. Krajinná sféra a geografické prostředí	29
4. Soustava geografických věd (J. Demek)	30
4.1. Hlavní etapy vývoje geografických názorů	30
4.1.1. Úvod	30
4.1.2. Vývoj geografických názorů v první etapě	30
4.1.3. Vývoj geografických názorů v druhé etapě	32
4.1.4. Vývoj geografických názorů v třetí etapě	35
4.1.4.1. Vývoj názorů buržoazní geografie	35
4.1.4.2. Vznik a vývoj marxistických geografických názorů	36
4.2. Diferenciace a integrace v geografii	38
4.3. Geografie jako systém věd	38
4.4. Integrace v geografii	42
5. Získávání a zpracování geografických informací (J. Demek)	43
5.1. Geografický výzkum	43
5.2. Metody dálkového průzkumu Země	45
5.3. Terénní geografický výzkum	47
5.4. Geografický vysvětlující popis	48
5.5. Geografický stacionární výzkum a experimenty	49
5.6. Systemizace geografických údajů	49
5.7. Klasifikace, typologizace a koncentrace geografických informací	51
5.8. Geografické závěry	51
6. Geografické hypotézy a geografická teorie (J. Demek)	52
6.1. Teorie jako znak vědy	52
6.2. Vytváření teorií	52
6.3. Teorie jako příznak samostatnosti vědy	52
7. Základní metody studia krajinné sféry (J. Demek)	53
7.1. Metodologické základy	53

7.2. Základní geografické metody	53
8. Exaktizace geografie (J. Demek)	55
9. Modely a modelování (J. Demek)	56
10. Čas v geografii (J. Demek)	62
11. Geografická regionalizace (J. Demek)	62
12. Geografický determinismus a indeterminismus (J. Demek)	63
13. Vědeckotechnická revoluce v geografii (J. Demek)	64
14. Konstruktivní geografie (J. Demek)	67
15. Jazyk geografie (J. Demek)	70
16. Společenská funkce geografie (J. Demek)	71
17. Perspektivy geografie (J. Demek)	73
18. VÝCHOVNÝ A VZDĚLÁVACÍ VÝZNAM VYUČOVÁNÍ ZEMĚPISU (M. Riedlová)	76
18.1. Vyučovací proces v zeměpisu	78
18.2. Profil socialistického učitele zeměpisu a jeho vzdělávání	79
18.3. Projekt dalšího rozvoje československé výchovně vzdělávací soustavy	80
19. DĚJINY GEOGRAFIE (J. Pech)	83
19.1. Starověká geografie	83
19.1.1. Starořecká geografie (12. stol. před n. l. — 146 n. l.)	86
19.1.2. Geografie v období římského státu (2. stol. př. n. l. — 2. stol. n. l.)	91
19.2. Středověká geografie	94
19.2.1. Geografie v období raného středověku (3.—5. stol.)	94
19.2.2. Geografie v období feudální Evropy (6.—11. stol.)	94
19.2.3. Geografie v arabských zemích (5.—16. stol.)	97
19.2.4. Geografie v zemích jihovýchodní a jižní Asie (5.—16. stol.)	98
19.2.5. Geografie v období pozdního středověku (12.—14. století)	99
19.3. Novověká geografie	101
19.3.1. Geografie období 15. století	101
19.3.2. Geografie v prvním období velkých geografických objevů (1492—1550)	104
19.3.3. Geografie v druhém období velkých geografických objevů (1550—1650)	107
19.3.4. Geografie od poloviny 17. do poloviny 18. století	111
19.3.5. Geografické objevy od pol. 18. stol. do 20. stol.	114
19.3.5.1. Období od roku 1750 do roku 1820	114
19.3.5.2. Období od r. 1820 do r. 1870	116
19.3.5.3. Období od r. 1870 do r. 1918	120
19.3.5.4. Období po roce 1918	123
20. Oceánografické výzkumy (J. Pech)	125
21. Výzkumy velehorských oblastí (J. Pech)	127
22. Čeští a slovenští cestovatelé a jejich význam pro rozvoj geografie (J. Pech)	129
22.1. Období středověku	129
22.2. Čeští a slovenští cestovatelé v období novověku	130
22.2.1. Období velkých geografických objevů	130
22.2.2. Období od pol. 17. do pol. 18. stol.	131
22.2.3. Období od pol. 18. do pol. 20. stol.	131
22.2.4. Období po osvobození Československa v r. 1945	135
23. GEOGRAFICKÁ PRACOVIŠTĚ V ČSSR (J. Pech)	137
24. KNIHOVNY (J. Pech)	141
25. ČASOPISY (J. Pech)	143
26. LITERATURA	151
27. REJSTŘÍK	154